

Archeologisch vooronderzoek te Ranst-Emblem - 'Oostmalsesteenweg'

De Vriendt B., Verwerft D.

AS - Rapportage 2009 - 13

Opgraving ☐

Prospectie ☒

Vergunningsnummer: 2009/227

Datum aanvraag: 15/07/2009

Naam aanvrager: De Vriendt Ben

Naam site: Ranst voormalige Britse basis

© 2009

Archaeological Solutions bvba, Lange Nieuwstraat 42, 2800 Mechelen

Foto's: Archaeological Solutions (tenzij anders vermeld)

Tekeningen: Archaeological Solutions (tenzij anders vermeld)

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de uitgever.

Copyright reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without the permission from the publisher.

Voor inhoud en strekking van ondertekende artikels zijn de auteurs zelf verantwoordelijk.

Inhoudstafel

1.	Inleiding	4
2.	Doel van het onderzoek	6
3.	Onderzoeksmethode	6
4.	Landschappelijke en bodemkundige situering	7
5.	Onderzoeksresultaten	10
5.1	Oppervlakteprospectie	10
5.2	Overzicht per proefsleuf	13
6.	Conclusie	14
7.	Dankwoord	14
8	Bijlagen	15

1. Inleiding

Op vraag van het Agentschap R-O Vlaanderen - Entiteit Onroerend Erfgoed werd in opdracht van de provincie Antwerpen tussen 3 en 7 augustus 2009 de eerste fase van een archeologisch vooronderzoek, zijnde een verkennende prospectie met ingreep in de bodem (dossiernummer vergunning: 2009/227), uitgevoerd door projectbureau 'Archaeological Solutions bvba'. De provincie Antwerpen, Dienst Infrastructuur, zal in en rond de bestaande infrastructuur een provinciale politieschool oprichten en het provinciaal instituut voor brandweer- en ambulanciersopleiding (PIBA) uitbreiden. Hiervoor zullen diverse gebouwen worden opgetrokken (campus Vesta, schietstand, uitbreiding leslokalen PIBA), het oefendorp uitgebreid en de buitenomgeving heraangelegd. Een aantal loodsen krijgen een nieuwe invulling zonder bijkomend grondwerk.

Een deel van het terrein is momenteel bebouwd met loodsen en verhard, andere delen zijn braakliggend. In eerste instantie zal de prospectie met ingreep in de bodem uitgevoerd worden op de braakliggende tussenzones (fase 1), na sloop dient ook het resterende gedeelte van het terrein bekeken te worden (fase 2).

De ernstige bedreiging die de vooropgestelde werken en het daarmee samenhangende grondverzet vormen tegenover het mogelijk aanwezige archeologische erfgoed, zijn immers van die aard dat door Agentschap R-O Vlaanderen, entiteit Onroerend Erfgoed geadviseerd werd om voorafgaand aan de bouw een archeologisch vooronderzoek te laten uitvoeren. Het terrein ligt momenteel braak en is vrij toegankelijk voor de onderzoekers na afspraak met PIBA. De totale oppervlakte van het te onderzoeken terrein bedraagt 14,5 ha. Het terrein ligt binnen een CAI-polygoon met archeologische vondsten (bewoning en begraving) uit de prehistorie en Middeleeuwen. Exacte aard is door de CAI niet verder gespecificeerd.

De te onderzoeken zone werd bovendien nooit archeologisch onderzocht en bijgevolg is zijn archeologische potentie alsnog onbekend. Het hier voorgestelde vooronderzoek was dan ook een aangewezen mogelijkheid om het projectgebied archeologisch te evalueren, teneinde het ongekende archeologisch erfgoed te detecteren, af te lijnen en te registreren.

De werken (het uitvoeren van wegen- en rioleringswerken en grond- en nivelleringswerken) spitsen zich toe op het perceel dat kadastraal bekend is als Emblem (Ranst) afdeling 3, sie B, 458e en afdeling 4, sie A, 29a. Het plangebied heeft een totale oppervlakte van ca. ??? ha en de niet-bebouwde en onverharde zones liggen onder grasland. De gronden waren op het moment van het onderzoek in bezit van de provincie Antwerpen. Het betredingsrecht van bovenstaande percelen vormde dan ook geen enkel probleem.

Het vooronderzoek werd uitgevoerd door projectarcheoloog De Vriendt Ben en archeoloog Verwerft Dieter, beiden in dienst van het projectbureau Archaeological Solutions BVBA. De begeleiding en bijkomende advisering gebeurde door mevr. Alde Verhaert van het Agentschap R-O Vlaanderen - Entiteit Onroerend Erfgoed en mevr. Joke Bungeneers, dienst erfgoed provincie Antwerpen. Het mechanische graafwerk werd verzorgd door de firma Anthonissen. De rapportage vond plaats van 24 tot 26 augustus 2009. De opmeting van de proefsleuven, en het opstellen van de georeferende plannen werd uitgevoerd door landmeter Stan De Schutter (dienst Infrastructuur, provincie Antwerpen), in nauwe samenwerking met bovengenoemde projectarcheoloog. De aangemaakte georeferende overzichtsplannen zijn opgenomen als bijlage bij dit rapport, waarbij de plannen de exacte ligging van de proefsleuven met spoor aanduidingen weergeven. Tevens werd gezorgd voor de aanduiding van de geplaatste wandprofielen (cfr. infra), en de exacte diepteligging van de sleuven inclusief grondsporen t.o.v. het Oostends Peil: 10,70 m + TAW (cfr. infra).



Afbeelding 1: locatie plangebied (Bron: Geo-Vlaanderen)

Administratieve gegevens

Gemeente : Ranst
Plaats : Emblem
Provincie : Antwerpen
Opdrachtgever : Provincie Antwerpen
Uitvoerder : Projectbureau Archaeological Solutions
Bevoegd gezag : mevr. Alde Verhaert, Agentschap R-O Vlaanderen -
Entiteit Onroerend Erfgoed
Begeleiding : mevr. Joke Bungeneers, Departement Cultuur,
dienst Erfgoed prov. Antwerpen
Gemeentecode : EMB-08-OOS
Administratief nummer opgravingsvergunning:
2009/227 prospectie met ingreep in de bodem t.a.v.
dhr. De Vriendt Ben
2009/227 (2): archeologische controle met een
metaaldetector t.a.v. dhr. De Vriendt Ben
Omvang Plangebied : ca. 14.500 m²
Kadastrale gegevens : Emblem (Ranst) afdeling 3, sie B, 458e en afdeling 4,
sie A, 29a
Periode : IJzertijd
Complextype : Activiteitenzones
Hoogte maaiveld t.o.v. Oostends Peil : ca. 10,70 m + TAW
Beheer en plaats documentatie :
Agentschap R-O Vlaanderen en provincie Antwerpen
Beheer en plaats vondsten (vanaf uiterlijk 3/01/2010):
Provincie Antwerpen

2. Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoeksproject was om het plangebied, waar een intensief grondverzet zal plaatsvinden, in eerste instantie archeologisch te evalueren m.a.w. door archeologische sites te detecteren, af te lijnen en ze samen met eventuele vondsten te registreren, teneinde de noodzaak voor- en concrete aanbevelingen m.b.t. eventueel archeologisch vervolgonderzoek te kunnen formuleren. Dit laatste in samenspraak met het Agentschap R-O Vlaanderen - Entiteit Onroerend Erfgoed.

3. Onderzoeksmethode

Om het gebied te evalueren luidde het advies van het Agentschap R-O Vlaanderen - Entiteit Onroerend Erfgoed dat minimum 12% van het plangebied diende te worden onderzocht op de aanwezigheid van (al dan niet) intacte archeologische waarden.

Het aanleggen van de proefsleuven gebeurt machinaal tot op het (hoogste) niveau waarop de archeologische sporen zich aftekenen (= vlak onder de bouwvoor en eventueel de textuur B-horizont), onder toezicht van de leidinggevende archeoloog.

De afgraving gebeurt door een kraan van minstens 21 ton op rupsbanden met tandenloze graafbak, waarvan de bakbreedte minstens 1,8 -2 m bedraagt.

De sleuf wordt -indien de aanwezigheid van sporen daartoe aanleiding geeft- aangevuld met 'kijkvensters' (grootte 10 x 10 m), op het terrein zelf te bepalen door de vergunninghoudende archeoloog en indien mogelijk in overleg met de erfgoedconsulent van het agentschap RO-Vlaanderen Onroerend Erfgoed, in functie van een betere inschatting van de sporendichtheid.

Tijdens de werkzaamheden werd erop toegezien dat de kraan niet over het vrijgelegde archeologische niveau reed, om zo het verstoren van eventuele archeologische sporen te voorkomen.

Alle aangetroffen sporen werden opgeschoond, qua aard, samenstelling en kleur beschreven (cfr. Bijlage I: Sporenlijst), en ingemeten met total station (X-, Y- en Z-coördinaten; de hoogte t.o.v. het Oostends Peil: TAW; Gegeorefereerde overzichtsplannen in Bijlage V). Alle relevante sporen werden hierbij gefotografeerd (cfr. Bijlage III: Fotolijst); gebeurlijke vondsten in het vlak werden geregistreerd en waar nodig gekoppeld aan grondsporen (cfr. Bijlage II: Vondstenlijst). De exacte ligging van de proefsleuven en sporen werden door landmeter Stan De Schutter opgemeten.

Met het oog op het geven van een deskundig advies, behoorde het nemen van een foto van ieder opgeschoond wandprofiel, waarbij voor een accurate beschrijving van ieder profiel werd gezorgd (cfr. Bijlage IV: Profielen). In totaal werden 6 wandprofielen gedurende het vooronderzoek gefotografeerd en bodemkundig beschreven. Op deze manier kon een uitspraak worden gedaan inzake de bodemopbouw en de -al dan niet vastgestelde- verstoringgraad van het plangebied. Hierbij werd tevens voor een optimale spreiding van de geïnventariseerde wandprofielen gezorgd, en voor een stratigrafische benadering van de aangetroffen sporen. Tevens werd de exacte positie van deze wandprofielen gegeorefereerd ingemeten (cfr. Bijlage V: Gegeorefereerde overzichtsplannen). Profiel 1 bevond zich in proefsleuf 1, profiel 2 in proefsleuf 4, profiel 3 in proefsleuf 5, profiel 4 in proefsleuf 6, profiel 5 in proefsleuf 8 en profiel 6 in proefsleuf 9.

In deze eerste fase werden 9 proefsleuven, met een gemiddelde breedte van 3 m, verspreid over het volledige plangebied aangelegd (cfr. Bijlage V: Gegeorefereerde overzichtsplannen). Doordat we in deze fase van het onderzoek enkel de braakliggende stukken archeologisch konden onderzoeken, bestond het terrein uit 4 van elkaar gescheiden delen. In het eerste deel werden 4 sleuven getrokken (proefsleuf 1 tot 4), in het tweede deel 3 sleuven (proefsleuf 5 tot 7), in het derde deel 1 sleuf (proefsleuf 8) en in het vierde deel 1 sleuf (proefsleuf 9).

Lengte van de proefsleuven fase 1

Proefsleuf 1: 64,41 m; $64,41 \text{ m} \times 3 \text{ m} = 193,23 \text{ m}^2$
Proefsleuf 2: 82,06 m; $82,06 \text{ m} \times 3 \text{ m} = 246,18 \text{ m}^2$
Proefsleuf 3: 86,16 m; $86,16 \text{ m} \times 3 \text{ m} = 258,48 \text{ m}^2$
Proefsleuf 4: 57,98 m; $57,98 \text{ m} \times 3 \text{ m} = 173,94 \text{ m}^2$
Proefsleuf 5: 142,30 m; $142,30 \text{ m} \times 3 \text{ m} = 426,90 \text{ m}^2$
Proefsleuf 6: 142,70 m; $142,70 \text{ m} \times 3 \text{ m} = 428,10 \text{ m}^2$
Proefsleuf 7: 141,95 m; $141,95 \text{ m} \times 3 \text{ m} = 425,85 \text{ m}^2$
Proefsleuf 8: 40,01 m; $40,01 \text{ m} \times 3 \text{ m} = 120,03 \text{ m}^2$
Proefsleuf 9: 32,44 m; $32,44 \text{ m} \times 3 \text{ m} = 97,32 \text{ m}^2$

Op deze wijze komt de totaal onderzochte oppervlakte op ca. 2370,03m² te liggen.

4. Landschappelijke en bodemkundige situering

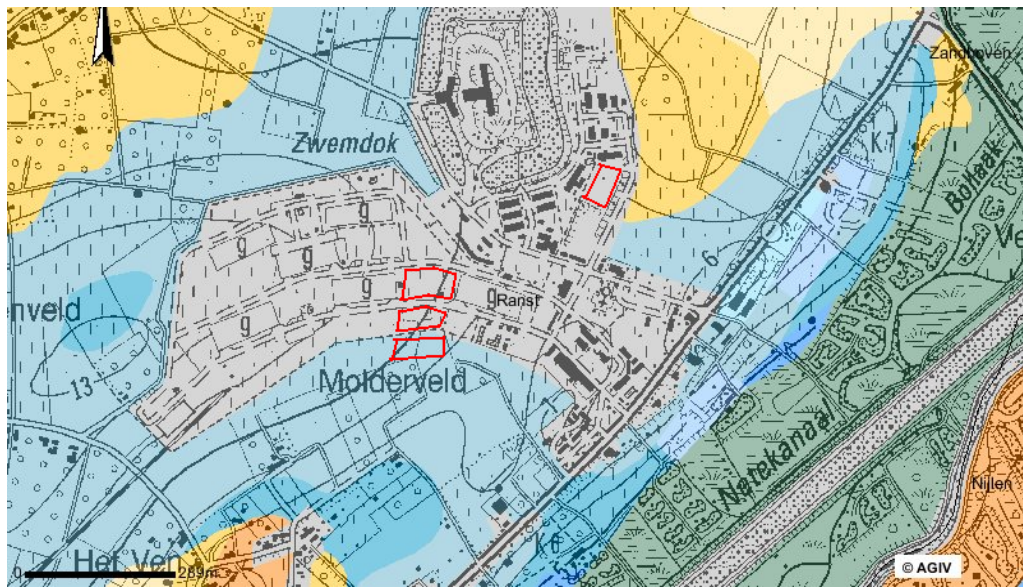
Emblem, vroeger ook Emblehem, is een deelgemeente van Ranst in het centrum van de provincie Antwerpen. Deze gemeente zit gekneld tussen het Groot Schijn en de Kleine Nete. Op de site bevond zich jarenlang de Britse basis kamp A. Deze werd opgericht in teken van het Belgisch-Brits akkoord 'Operatie Gondola'. Dit akkoord, uit de periode 1951-1953, voorzag in de oprichting van opslagplaatsen voor Brits legermateriaal, bestemd voor de Britse troepen in Duitsland, in de regio Lier / Herentals. Daarnaast werden er vier kampen gebouwd om Britse militairen onder te brengen. Kamp A in Emblem stond in voor de logistiek. De val van de Berlijnse muur betekende ook het einde van de Britse aanwezigheid in België. Tijdens die kleine 40 jaar was kamp A uitgegroeid tot een wereld op zich, compleet uitgerust met administratieve gebouwen, een woondorp, een postkantoor, een dokter en een tandarts, een kleine gevangenis, een kapel, ...

Sinds 18 april 2008 is de site de thuisbasis van het PIBA, het Provinciaal Instituut voor Brandweer- en Ambulanciersopleiding.

Gemiddeld ligt het terrein rond de 10,70 m. Volgens de bodemkaart komt er binnen de grenzen van het onderzoeksgebied 2 bodemtypes voor, al is dit niet met zekerheid vast te stellen daar een groot deel van het gebied niet is gekarteerd aangezien het om militair domein ging:

OB: bebouwde zone

Zam: Zeer droge zandbodem met dikke antropogene humus A horizont



Afbeelding 2 bodemkaart + topografische kaart (Bron: Geo-Vlaanderen)

Bij het proefsleuvenonderzoek werden 6 profielen geplaatst met een optimale spreiding, om zodoende een goed beeld te krijgen van de bodemopbouw en de eventuele verstoringsgraad binnen de grenzen van het plangebied. Het terrein heeft een A-B-C profielopbouw. Bovenaan bestaat het profiel uit een donkerbruine tot lichtbruine ploeglaag. Die A-horizont is zo'n 30 tot 40 cm dik. Daaronder bevindt zich een 20 tot 50 cm dikke B-horizont. Deze heeft een lichtbruine tot donkergele kleur. Zowel in de A-, als in de B-horizont werden weinig baksteenresten of houtskool aangetroffen. De moederbodem, de C-horizont, vinden we 40 tot 80 cm onder het maaiveld terug. Het vlak kent een overwegend lichtbruine tot donkergele kleur, iets lichter dan de bovengelegen B-Horizont en werd matig gebioturbeerd.

Sleuf 8 vormde hierop een uitzondering. Deze sleuf ligt tussen de toenmalige woonblokken van kamp A, nu een oefendorp. De donkerbruine A-horizont is hier minder dan 20 cm dik. Daaronder bevindt zich een 1 m dikke, zwaar verstoorde laag. Deze laag wordt gekenmerkt door een bruine kleur, een grote hoeveelheid glauconietzand en vlekken lichtblauwe klei. Een mogelijke verklaring hiervoor werd voorgesteld door Mevr. Joke Bungeneers: het zou hier mogelijk gaan om zand, dat hier gestort werd na het graven van de gracht rond het fort van Broechem. Dit fort ligt net ten noorden van dit gedeelte van het plangebied en maakte deel uit van de Stelling van Antwerpen, opgeworpen kort voor de Eerste Wereldoorlog.



Afbeelding 3: profiel 1, sleuf 1

In het eerste deel van het proefgebied is de A-horizont zo'n 30 cm dik en bruin van kleur. De B-horizont is zo'n 50 cm en lichtbruin van kleur. De moederbodem heeft een donkergele kleur en is matig gebioturbeerd.



Afbeelding 4: profiel 6 sleuf 9

In het tweede deel van het proefgebied is de A-horizont 30 tot 50 cm dik en bruin van kleur. De B-horizont is hier 20 tot 40 cm dik en lichtbruin, met daaronder eveneens een donkergele, matig gebioturbeerde moederbodem.

5. Onderzoeksresultaten fase 1

In totaal werden 9 proefsleuven machinaal aangelegd over het terrein. Het proefgebied bestond uit 4 verschillende, niet aaneengesloten terreinen. In het eerste deel werden 4 sleuven gegraven, telkens 60 tot 80 m lang en in het tweede 3 sleuven, telkens ongeveer 140 m lang. De twee laatste delen waren een stuk kleiner. Hier werd telkens slechts 1 sleuf gegraven.

Op 4 plaatsen werd besloten een kijkvenster te plaatsen. 1 in sleuf 5, 2 in sleuf 6 en 1 in sleuf 7.

5.1 Belangrijkste resultaten fase 1

5.1.1 Sleuf 5

De belangrijkste sporen werden allen aangetroffen in het tweede deel van het proefgebied, meer bepaald in het oostelijk deel van de sleuven 5 tot 7.

Een eerste belangrijke concentratie treffen we aan in sleuf 5. Hier werden niet enkel een mogelijk paalspoor (S007) en 5 kuilen (S008, S009, S011, S013 en S014) aangetroffen, maar ook een mogelijke waterput (S010). Dit spoor heeft een diameter van zo'n 1,5 m en is lichtgrijs van kleur, met een donkergrijze kern. Nadat op aanraden van mevr. Joke Bungeneers een boring werd uitgevoerd, werd duidelijk dat het spoor slechts 60 cm diep was. Hierdoor lijkt de hypothese dat het hier om een waterput gaat minder waarschijnlijk. Verder onderzoek is vereist om hierover uitsluitsel te brengen.

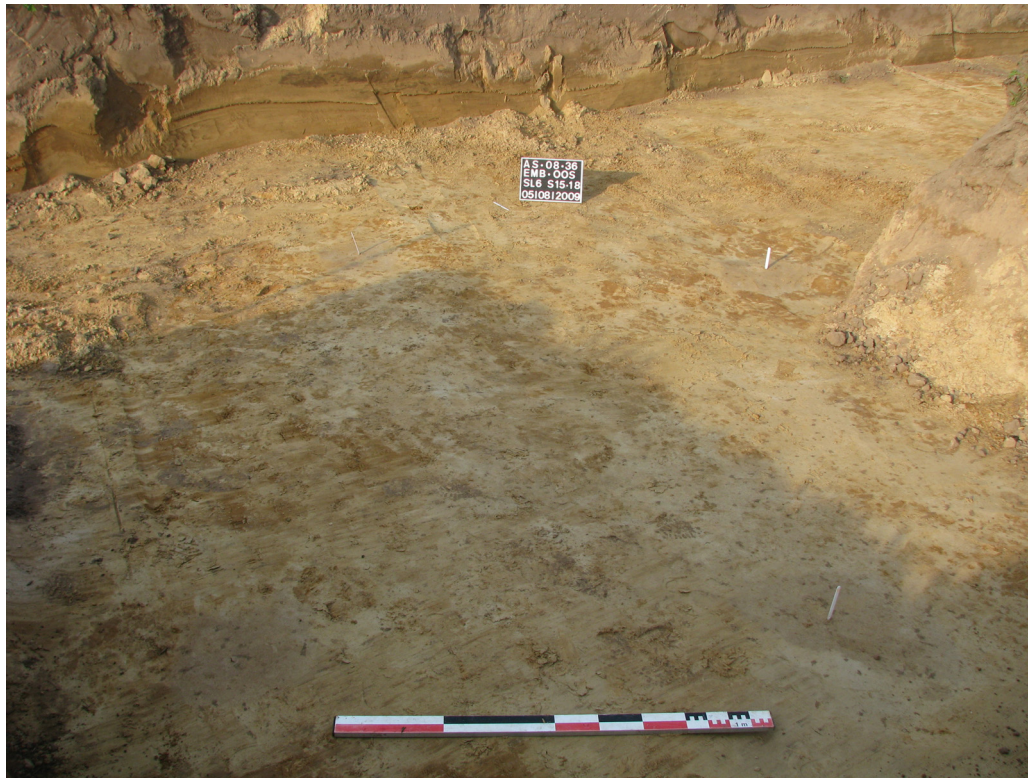


Afbeelding 5: S010

Het mogelijk paalspoor (S007) is cirkelvormig, 30 cm breed en heeft een bruine vulling. Nadat het spoor gecoupeerd werd bleek dat het 20 cm diep was. De vijf kuilen (S08, S09, S011, S013 en S014) hebben allen een langwerpige vorm. Ze variëren in kleur van grijs-bruin tot grijs-zwart. Geen van de sporen leverden vondsten op. Wel werden in de eerste 2 sectoren enkele losse vondsten aangetroffen. Het gaat hier om 4 wandfragmenten handgevormd aardewerk, te dateren binnen de ijzertijd (zie vondstenlijst nrs. 1 en 2).

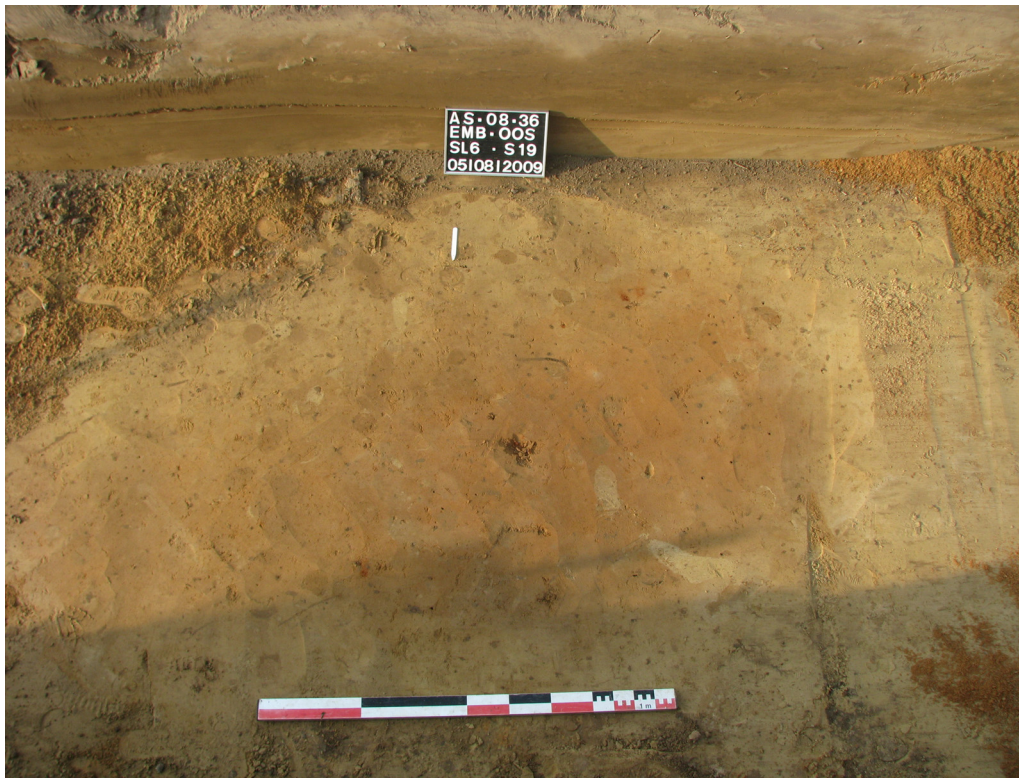
5.1.2 Sleuf 6

De zesde sleuf binnen het onderzoeksgebied leverde de grootste concentratie aan sporen op. De meest opvallende liggen in sector 2 van de sleuf. Aanvankelijk werden 2 paalsporen aangetroffen, hierop werd besloten een kijkvenster te plaatsen, wat nogmaals 2 paalsporen aan het licht bracht. Deze vier sporen (S015 tot S018) vormen samen de plattegrond van een klein bijgebouw, waarschijnlijk een spieker. De sporen zijn allemaal 30 cm breed, cirkelvormig en kennen een lichtgrijze vulling. De paalsporen liggen 1,20 tot 1,50 m uiteen en vormen zo een rechthoek.



Afbeelding 6: S015 tot S018

Iets verder in de sleuf werd een kuil aangetroffen met de specifieke oranje-rode kleur van verbrande leem (S019). Deze 1,5 m lange en 0,5 m brede kuil bleek na couperen zo'n 1 m diep. En bevat zwarte vlekken in profiel. Wat de specifieke functie was van deze kuil is op dit ogenblik moeilijk te achterhalen.



Afbeelding 7: S19

Op het einde van sector 2 van sleuf 6 werden opnieuw 2 mogelijke paalsporen aangetroffen (S020 en S021), waardoor een kijkvenster gepast leek. Dit leverde 1 groter paalspoor op in het verlengde van de vorige twee (S022). Een gebouwplattegrond kon echter niet ontwaard worden op dit moment. De paalsporen zijn 20 tot 30 cm breed, cirkelvormig en hebben een bruine (S020 en S021) of grijsbruine kleur (S022).

In sector 3 van sleuf 6 werden nog 4 mogelijke paalsporen aangetroffen (S023 en S025 tot S026). Deze sporen, 20 tot 40 cm m breed met lichtgrijze vulling, zijn zwaar gebioturbeerd en zijn niet duidelijk afgelijnd. Daarnaast werden nog 2 kuilen aangetroffen (S024 en S027). Het gaat hier eveneens om niet duidelijk afgelijnde sporen. Ze hebben een bruine tot lichtgrijze vulling. Bij het opschaven van S024 leverde 2 fragmenten handgevormd aardewerk op (zie vondstenlijst nr. 3), vergelijkbaar met de losse vondsten uit sleuf 5.

In sector 1 van sleuf 6 werden fragmenten handgevormd aardewerk aangetroffen (zie vondstenlijst nr. 4).

5.1.3 Sleuf 7

In sleuf 7 werd een eigenaardig spoor aangetroffen (S029). De halfcirkelvormige gracht deed aanvankelijk de aanwezigheid van een grafcirkel vermoeden. Maar een kijkvenster gaf aan dat de gracht afboog en zo een S-vorm heeft. De gracht is een 30 cm breed en heeft een witte tot lichtbruine, gebioturbeerde vulling. Verder in de sleuf werden 2 kuilen aangetroffen (S030 en S031). Deze langwerpige kuilen zijn goed vergelijkbaar met deze uit sleuven 5 en 6. Ze hebben een lichtbruine tot lichtgrijze kleur en zijn zo'n 0,5 m breed. Doordat ze deels onder de profielwand liggen kan de exacte lengte niet bepaald worden.

Deze sporen worden aangevuld met 2 mogelijke paalsporen (S032 en S033). Deze verschillen sterk in grootte en zijn respectievelijk 40 en 20 cm breed. Beiden worden ze gekenmerkt door een bruine vulling. Zowel in sector 1, als in sector 2 werden fragmenten handgevormd aardewerk gevonden (zie vondstenlijst nrs. 5 en 6).

5.2 Overige resultaten per onderzoekssleuf

5.2.1 Proefsleuf 1

Deze sleuf leverde geen enkel spoor op.

5.2.2 Proefsleuf 2

Het eerste spoor dat aangetroffen werd op de site, heeft een zeer onregelmatige vorm, een donkergrijze kleur en bevat een grote hoeveelheid houtskool (S001). Het tweede betreft een mogelijk paalspoor, 30 cm breed, met grijsbruine vulling (S002). Het derde en laatste spoor is een heel duidelijk afgelijnde, rechthoekige kuil, met zwaar verstoorde vulling (S003). Nadat beslist werd dit spoor te couperen, werd duidelijk dat de wanden recht naar beneden liepen, met een schuine bodem, op zo'n 40 cm diepte. Een recente datering lijkt de meest plausibele voor dit spoor. Over gans het terrein verspreid lagen nog zeer gelijkaardige sporen.

5.2.3 Proefsleuf 3

In sleuf 3 werd een afvalkuil aangesneden (S004). Het gaat hier duidelijk om post-WOII aardewerk, daar borden voorzien zijn van een stempel uit de Amerikaanse zone in West-Duitsland. Het gaat voornamelijk om bekers en ander tafelwaar, naar alle waarschijnlijkheid toe te schrijven aan de Britse basis kamp A.



Afbeelding 8: S004

Iets verder werden 2 rechthoekige sporen aangetroffen, met lichtbruine vulling (S005). Mogelijk gaat het hier om paalsporen. Het laatste spoor in sleuf 3 (S006) lijkt zeer sterk op S003 uit sleuf 2.

5.2.4 Proefsleuf 4

leverde geen enkel spoor op.

5.2.5 Sleuf 8

In sleuf 8 werden 2 sporen aangetroffen die zeer sterk doen denken aan S003 uit sleuf 2. Het gaat hier om een vierkant (S034) en een rechthoekig (S035) spoor, met zwaar verstoorde vulling en zeer duidelijke aflijning.

5.2.6 Sleuf 9

De laatste sporencluster bevindt zich in sleuf 9 (S036). Het gaat hier om 4 vierkante, duidelijk afgelijnde paalsporen, met donkerbruine vulling. Deze liggen allen in elkaars verlengde, wat vermoedelijk wijst op een afsluiting.

6. Conclusie

Het archeologisch vooronderzoek heeft duidelijk aangetoond dat het plangebied rijk is aan waardevol archeologisch erfgoed. De belangrijkste sporen concentreren zich in het tweede deel van het onderzoeksterrein, in sleuven 5 tot 7. Het betreft een zone van minimaal 120 bij 50 m. Hier werden niet enkel een gebouwplattegrond aangetroffen, maar ook een rijke verzameling sporen, gaande van kuilen over paalsporen tot een mogelijke waterput. De associatie met handgevormd aardewerk suggereert een prehistorische datering.

Verder onderzoek lijkt onontbeerlijk om de nederzetting(en) exhaustief te documenteren. Op die manier kan een helder beeld verkregen worden van de nederzetting(en) in zijn/hun geheel.

7. Dankwoord

Graag wensen we provincie Antwerpen te danken voor het vertrouwen dat zij als opdrachtgever in projectbureau 'Archaeological Solutions' stellen. Voorts danken we dhr. Stan De Schutter, van de provincie Antwerpen, onder wiens leiding de altimetrische en planimetrische opmetingen werden verricht en die ook een zeer gewaardeerde bijdrage leverde bij de productie van de georeferende overzichtsplannen in Bijlage V.

Onze bijzonder dank gaat ook uit naar Mevr. Alde Verhaert (RO-Vlaanderen) en de Mevr. Joke Bungeneers (Provincie Antwerpen), die bereid werden gevonden advies te verschaffen.

8. Bijlagen

Bijlage 1 : Sporenlijst

Projectnaam: Emblem – Oostmalsesteenweg		Plaats: Emblem	Controle:
Projectnummer: AS-08-36		Gemeente: Ranst	
Projectcode: EMB-OOS		Toponiem: /	

Spoornummer	oriëntatie	TAW	Kleur	Bijmenging	Vondstnr.	Interpretatie	Relatie
1			Donkergrijs-zwart			Onduidelijk	
2			Lichtbruin-bruin			Paalspoor	
3			Donkerbruin, geel			Kuil	
4 N-Z						Afvalkuil	
5 N-Z			Bruin			Paalsporen	
6			Donkerbruin, geel			Kuil	
7			Lichtbruin-bruin			Paalspoor	
8 N-Z			Bruin			Kuil	
9 N-Z			Lichtbruin-bruin			Kuil	
10			Donkergrijs, zwart			Mogelijk waterput	
11 N-Z			Donkergrijs, zwart, bruin			Kuil	
12			Bruin, geel			Kuil	
13 N-Z			Grijs, bruin			Kuil	
14 N-Z			Grijsbruin			Kuil	
15			Lichtgrijs			Paalspoor	16,17,18
16			Lichtgrijs			Paalspoor	15,17,18
17			Lichtgrijs			Paalspoor	15,16,18
18			Lichtgrijs			Paalspoor	16,17,18
19			Oranje-rood			Kuil	
20			Bruin			Paalspoor	21,22
21			Bruin			Paalspoor	20,22
22			Grijsbruin			Paalspoor	20,21
23			Lichtgrijs			Paalspoor	
24			Grijsbruin			Kuil	
25			Wit-grijs			Paalspoor	
26			Grijs			Paalspoor	

Spoornummer	oriëntatie	TAW	Kleur	Bijmenging	Vondstnr.	Interpretatie	Relatie
27			Grijsbruin			Kuil	
28			Donkerbruin, geel			Kuil	
29	N-Z		Grijs, lichtbruin			Gracht	
30			Bruin			Kuil	
31	N-Z		Lichtgrijs, bruin			Kuil	
32			Bruin, donkerbruin			Paalspoor	
33			Bruin, donkerbruin			Paalspoor	
34			Donkerbruin, geel			Kuil	
35			Donkerbruin, geel			Kuil	
36			Donkerbruin			Afsluiting	

Bijlage 2: Fotolijst

Projectnaam:Emblem – Oostmalsesteenweg		Plaats: Emblem	Controle:
Projectnummer: AS-08-36		Gemeente: Ranst	
Projectcode: EMB-OOS	Jaar: 2009	Toponiem: /	

Fotonummer	Sleuf	Vlak	Spoor	Richting	Profiel	Coupe	Aantal	Datum	Opmerkingen
1	1							7/08/09	Sector 1
2	1							7/08/09	Sector 2
3	2							7/08/09	Sector 1
4	2							7/08/09	Sector 2
5	3							7/08/09	Sector 1
6	3							7/08/09	Sector 2
7	4							7/08/09	Sector 1
8	4							7/08/09	Sector 2
9	5							7/08/09	Sector 1
10	5							7/08/09	Sector 2
11	5							7/08/09	Sector 3
12	6							7/08/09	Sector 1
13	6							7/08/09	Sector 2
14	6							7/08/09	Sector 3
15	7							7/08/09	Sector 1
16	7							7/08/09	Sector 2
17	7							7/08/09	Sector 3
18	8							7/08/09	Sector 1
19	9							7/08/09	Sector 1
20	1				1			7/08/09	
21	4				2			7/08/09	
22	5				3			7/08/09	
23	7				4			7/08/09	
24	8				5			7/08/09	
25	9				6			7/08/09	
26	2		1					7/08/09	

Fotonummer	Sleuf	Vlak	Spoor	Richting	Profiel	Coupe	Aantal	Datum	Opmerkingen
27	2		2					7/08/09	Paalspoor
28	2		3					7/08/09	Kuil
29	3		4					7/08/09	Afvalkuil
30	3		5					7/08/09	Paalsporen
31	3		6					7/08/09	Kuil
32	3		6			1		7/08/09	Kuil
33	5		7					7/08/09	Paalspoor
34	5		7					7/08/09	Paalspoor
35	5		8					7/08/09	Kuil
36	5		9					7/08/09	Kuil
37	5		10					7/08/09	Kuil, mogelijk waterput
38	5		10					7/08/09	Kuil, mogelijk waterput
39	5		11					7/08/09	Kuil
40	5		12					7/08/09	Kuil
41	5		13					7/08/09	Kuil
42	5		14					7/08/09	Kuil
43	6		15					7/08/09	Paalspoor
44	6		15					7/08/09	Paalspoor
45	6		16					7/08/09	Paalspoor
46	6		16					7/08/09	Paalspoor
47	6		17					7/08/09	Paalspoor
48	6		17					7/08/09	Paalspoor
49	6		18					7/08/09	Paalspoor
50	6		18					7/08/09	Paalspoor
51	6		15-18					7/08/09	Gebouwplattegrond
52	6		15-18					7/08/09	Gebouwplattegrond
53	6		15-18					7/08/09	Gebouwplattegrond
54	6		15-18					7/08/09	Gebouwplattegrond
55	6		19					7/08/09	Kuil
56	6		19					7/08/09	Kuil

Fotonummer	Sleuf	Vlak	Spoor	Richting	Profiel	Coupe	Aantal	Datum	Opmerkingen
57	6		20					7/08/09	Paalspoor
58	6		20					7/08/09	Paalspoor
59	6		21					7/08/09	Paalspoor
60	6		21					7/08/09	Paalspoor
61	6		22					7/08/09	Paalspoor
62	6		23					7/08/09	Paalspoor
63	6		24					7/08/09	Kuil
64	6		25					7/08/09	Paalspoor
65	6		26					7/08/09	Paalspoor
66	6		27					7/08/09	Kuil
67	7		28					7/08/09	Kuil
68	7		29					7/08/09	Gracht
69	7		30					7/08/09	Kuil
70	7		31					7/08/09	Kuil
71	7		32					7/08/09	Paalspoor
72	7		33					7/08/09	Paalspoor
73	9		36					7/08/09	Paalsporen
74	8		34					7/08/09	Kuil
75	8		35					7/08/09	Kuil
76	5		7			1		7/08/09	Paalspoor
77	6		19			1		7/08/09	Kuil

Bijlage 3: Vondstenlijst

Projectnaam: Emblem – Oostmalsesteenweg		Plaats: Emblem	controle:
Projectnummer: AS-08-36		Gemeente: Ranst	
Projectcode: EMB- OOS	Jaar: 2009	Toponiem: /	

[illegible]

Bijlage 4: Grondplan